

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4295/2020
22.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Иван Милојевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Гордана Јездић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 98/20 од 19.02.2020. године, у седници одржаној 22.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужиље и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 98/20 од 19.02.2020. године у делу става првог изреке и пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 463/18 од 27.09.2019. године у делу другог става изреке, тако што се обавезује тужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ, поред досуђеног износа, плаћа износ од још 5% од редовних месечних примања, укупно 20% месечно, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, коју остварује код послодавца ... ДОО ..., сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, од 01.11.2017. године, као дана подношења тужбе, па убудуће док се ово право не измени или укине, а неисплаћене рате исплати у року од 15 дана од пријема судске одлуке и под претњом принудног извршења.

У преосталом делу **ОДБИЈА** се као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 98/20 од 19.02.2020. године.

Свака страна сноси своје трошкове поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 463/18 од 27.09.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да на име свог доприноса у издржавању свог сина мал. ВВ плаћа месечно износ од по 15% од своје зараде умањене за порезе и доприносе коју остварује код ... ДОО ..., сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, од 01.11.2017. године, као дана подношења тужбе, па убудуће док се ово право не измени или укине, умањене за износе уплаћене по истом основу током поступка, с тим што је доспеле, а неисплаћене рате доприноса дужан да исплати у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом до потпуне

исплате, на текући рачун зак.заступника АА, ближе наведен у овом ставу изреке. Другим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени да на име свог доприноса у издржавању свог сина мал. ВВ плаћа месечно износ изнад износа од 15% па до 25% од своје зараде умањене за порезе и доприносе коју остварује код послодавца ... ДОО ..., сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, од 01.11.2017. године, као дана подношења тужбе, па убудуће док се ово право не измени или укине, умањене за износе уплаћене по истом основу током поступка, с тим што је доспеле, а неисплаћене рате доприноса дужан да исплати у року од 15 дана од дан пријема пресуде, са законском затезном каматом до потпуне исплате, на текући рачун зак.заступника АА, на текући рачун ближе наведен у овом ставу изреке. Трећим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 98/20 од 19.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиле и туженог, и првостепена пресуда потврђена. Другим изреке, одбачена је као недозвољена жаалба туженог изјављена против става другог изреке првостепене пресуде.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14 и 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Осим тога, неосновано тужила указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, а у вези члана 66. и 67. став 2. ЗПП, имајући у виду да судија Александра Прешић није учествовала у доношењу првостепене одлуке, због чега би у смислу наведених одредаба ЗПП постојао основ за њено искључење у одлучивању пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 771/17 од 12.01.2018. године разведен је брак тужиле и туженог и заједничко дете, малолетни ВВ поверен је на самостално вршење родитељског права мајци и одређен је начин одржавања личног односа између малолетног детета и оца. Мал. ВВ је ученик ... разреда основне школе и живи са мајком. Странке из брака имају и пунолетно дете – сина ГГ, рођеног ... године, који је на редовном школовању. Мал. ВВ похађа приватне часове енглеског језика за које је потребно 3.500,00 динара месечно, од 01.05.2019. године не тренира кошарку, а пунолетни син странака студент је ... у ..., где је живео у изнајмљеном стану до 01.08.2019. године, који је плаћао 90 евра, а комуналије 55 евра, а које трошкове је до наведеног датума плаћао тужени. Годишња школарина на факултету је 156.000,00 динара, коју је отац платио за школску 2018/2019. годину. Међу странкама је неспорно да је старије дете тужени издржавао до децембра 2018. године. Изрицана је мера забране комуникације и приближавања оцу два пута по месец дана старијем пунолетном сину, ГГ, као и приближавања мајци на годину дана од стране пунолетног сина. Месечне потребе малолетног ВВ су 27.185,00 динара, за

исхрану 15.000,00 динара, за одећу, гардеробу и лечење 5.000,00 динара, за хигијену 1.000,00 динара и за школске и ваншколске активности 6.185,00 динара. Месечне потребе тужиље на месечном нивоу су 30.000,00 динара, а туженог 40.000,00 динара, док су месечне потребе старијег сина странака 60.000,00 динара. Просечна месечна зарада тужиље је 63.115,75 динара, а туженог 118.180,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одлучили да је тужени у обавези да месечно доприноси издржавању мал. детета са по 15% од својих редовних месечних примања, док су у преосталом делу тужбени захтев одбили као превисоко постављен.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиље указује да је приликом одлучивања о висини обавезе туженог да доприноси издржавању малолетног детета, погрешно примењено материјално право.

Одредбом члана 160. Породичног закона је прописано да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза за издржавањем других лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. Када се одређује висина издржавања по члану 162. став 3. истог закона када је поверилац издржавања дете висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Наиме, имајући у виду ову законску одредбу и утврђене чињенице за оцену могућности туженог као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. ПЗ, и то како зараду, тако и његове расходе, као и да је старијег сина издржавао до децембра 2018. године, а ценећи и укупне месечне потребе мал. ВВ који је школског узраста (сада има ... година), похађа и ваншколске активности, и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, Врховни касациони суд је оценио да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа 20% месечно од својих редовних примања, с обзиром на његове могућности да стиче зараду и стандард којим живи. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета, у складу са његовим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање детета обезбеђивати законска заступница која се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. ВВ.

Правилна је одлука о трошковима поступка, с обзиром да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени у свакој конкретној парници на основу члана 207. ПЗ, водећи рачуна о разлозима правичности.

Из изнетих разлога, а на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Преко досуђеног износа, а до траженог износа за издржавање мал. ВВ, односно за још 5% месечно од редовних месечних примања туженог, овај суд је тужбени захтев одбио као неоснован, сматрајући да је превисоко постављен, с обзиром на материјалне могућности туженог као дужника издржавања и сопствене потребе. Такође, у обезбеђењу средстава потребних за издржавање деце родитељи су дужни да обострано учествују, при чему се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос свакако рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитавању. Тај родитељ је такође дужан да и материјално доприноси дечијем издржавању с обзиром на постојећу радну способност. Дакле, нема само тужени обавезу издржавања мал. детета, већ та обавеза једнако стоји и на страни законске заступнице која јој је дужна удовољити, па и на терет обима задовољења сопствених потреба. Мајка је исто тако у обавези да учествује у задовољењу потреба мал. детета плаћањем новчаног износа, имајући у виду да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Чињеница да је мајка мал. детета има знатно ниже приходе од оца, не води ослобођењу од законске обавезе издржавања мал. детета коју и она има, будући да је радно способна жена која има могућности да се и сама додатно радно ангажује на обезбеђењу новчаних средстава за издржавање мал. детета.

Тужилца је у поступку по ревизији делимично успела, па је овај суд одлучио да свака страна сноси своје трошкове поступка, сходно члану 207. Породичног закона.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић